



ที่ ศธ ๐๒๐๕/ ๕๕

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง สรุปผลการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๒ (42nd Session of UNESCO General Conference: GC)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๒ (42nd Session of UNESCO General Conference: GC)

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๒ (42nd Session of UNESCO General Conference: GC) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

“ไม่มี”

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโก (Ms. Audrey Azoulay) ได้มีหนังสือเชิญประเทศสมาชิกเข้าร่วมการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๒ ระหว่างวันที่ ๗ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ สำนักงานใหญ่องค์การยูเนสโก กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุก ๒ ปี มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๙๔ ประเทศ (รวมประเทศไทย) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาแผนงานงบประมาณและกิจกรรม การดำเนินงานขององค์การยูเนสโก รูปแบบการประชุมแบ่งเป็น การประชุมเต็มคณะ และการประชุมคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการฝ่ายการศึกษา คณะกรรมการฝ่ายวิทยาศาสตร์ คณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรม คณะกรรมการฝ่ายสังคมและมนุษยศาสตร์ คณะกรรมการฝ่ายสื่อสารมวลชนและสารสนเทศ รวมถึงคณะกรรมการฝ่ายการเงิน การบริหารและการสนับสนุนโครงการและความสัมพันธ์ต่างประเทศ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ได้มีบัญชาอนุมัติให้พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๓.๒ พิธีเปิดการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๒ และการประชุมเต็มคณะ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๒ ระหว่างวันที่ ๔ - ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ สำนักงานใหญ่องค์การยูเนสโก กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยได้กล่าวถ้อยแถลงสนับสนุนบทบาทขององค์การยูเนสโกที่มุ่งบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ และนำเสนอแนวทางการดำเนินงานของไทยที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเน้นย้ำในการกำหนดนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” เน้นผสมผสานการเรียนการสอนแบบเดิมในห้องเรียนกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มุ่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเตรียมพร้อมสำหรับโลกอนาคต รวมทั้งกล่าวสนับสนุนข้อริเริ่มขององค์การยูเนสโก ในการจัดทำหุ้นส่วนความร่วมมือด้านการศึกษาสีเขียว การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายพื้นที่สรวงต่าง ๆ เป็นศูนย์ทดลองและศูนย์การเรียนรู้ด้านการศึกษากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศขององค์การยูเนสโกที่มีอยู่แล้ว เพื่อเป็นช่องทางในการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองโลก

๓.๓ ภาพรวมการประชุมคณะกรรมการธิการขององค์การยูเนสโก ที่ประชุมได้พิจารณาแผนงาน งบประมาณ และกิจกรรมการดำเนินงานตาม ๕ สาขาหลักขององค์การยูเนสโกด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ สังคมและมนุษยศาสตร์ วัฒนธรรม สื่อสารมวลชนและสารสนเทศ รวมทั้งการเงิน การบริหาร และการสนับสนุนโครงการและความสัมพันธ์ต่างประเทศ โดยมีคณะจากประเทศไทย กล่าวคือ คณะผู้บริหาร กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการ ๕ สาขาขององค์การยูเนสโก และคณะผู้แทนจากสำนักงานคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การยูเนสโก สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เดินทางไปเข้าร่วมในการประชุมดังกล่าว ระหว่างวันที่ ๔ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ทั้งนี้ ที่ประชุมพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การยูเนสโก เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยเฉพาะการตอบสนองประเด็นท้าทายของโลก ผ่านกลไกความร่วมมือแบบบูรณาการข้ามสาขา และการขับเคลื่อนนโยบาย แผนงานและโครงการสำคัญ อาทิ สันติภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา บทบาทนำและการมีส่วนร่วมของเยาวชน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการน้ำ เสรีภาพในการแสดงออกทางสื่อสังคม การปกป้องสิทธิมนุษยชน การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ การให้ความสำคัญกับกลุ่มประเทศแอฟริกา การส่งเสริมยุทธศาสตร์ของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก การสนับสนุนบทบาทเชิงรุกขององค์การยูเนสโกในการดำเนินงานตามแผนงานเร่งด่วน การประสานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องระหว่างประเทศสมาชิก สำนักงานระดับภูมิภาคขององค์การยูเนสโก และสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติขององค์การยูเนสโก รวมทั้งการส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศขององค์การยูเนสโก นอกจากนี้ ที่ประชุมยังเห็นชอบให้เพิ่มภาษาฮินโดนีเซีย (ภาษาอินโดนีเซีย) ในรายการภาษาทางการของการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก และกำหนดให้จัดการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๓ ณ เมือง Samarkand (ซามาร์กันด์) สาธารณรัฐอุซเบกิสถาน

๓.๔ ประเทศไทยได้รับการเลือกตั้งให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการสารนิเทศเพื่อปวงชน สภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการระหว่างชาติเพื่อพัฒนาการสื่อสาร และสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยมีวาระ ๔ ปี ระหว่างปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งจะสิ้นสุดการเป็นสมาชิกเมื่อถึงการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๔

อนึ่ง พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีโอกาสพบหารือกับหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศสิงคโปร์ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ซึ่งเป็นกลุ่ม ๕ ประเทศ (รวมประเทศไทย) ที่ร่วมเสนอชุดสื่อ “เคบายา” ขึ้นทะเบียนรายการมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และได้เดินทางไปสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส เพื่อรับทราบภารกิจต่าง ๆ รวมถึงการดูแลคนไทยในต่างประเทศ พร้อมทั้งได้พบปะกับนักเรียนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศฝรั่งเศส จำนวน ๑๔ คน ประกอบด้วย นักเรียนที่ได้รับทุน ก.พ. และทุนหน่วยงานราชการ และนักเรียนที่เดินทางไปศึกษาด้วยทุนของตนเอง นอกจากนี้ ยังได้หารือและรับฟังการนำเสนอการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหารของสถาบันอาชีวศึกษาด้านการบิน AFMAE ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนทั้งที่สถาบันฯ และร่วมมือกับบริษัทเอกชน ทั้งในด้านการฝึกงานและการจบหลักสูตรแล้วมีงานทำ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ “มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)” โดยสามารถนำมาเป็นต้นแบบให้กับสถาบันการศึกษาในไทยได้ รวมทั้งยังได้หารือกับผู้บริหารบริษัท ดัสซอลท์ ซิสเต็ม เกี่ยวกับความร่วมมือด้านการศึกษา โดยเฉพาะในส่วนของ การนำ AI ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนผ่านระบบออนไลน์ได้ทุกที่ ทุกเวลา ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำเสนอนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งอาจจะมีแนวคิดที่เป็นจุดร่วมที่สามารถส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันได้ในอนาคต ตลอดจนได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชมพระราชวังฟงแตนโบล (Château de Fontainebleau) ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์และแนวทางการอนุรักษ์พระราชวัง

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ประเทศไทยชูบทบาทนำในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเน้นย้ำในการกำหนดนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ส่งผลเป็นที่ประจักษ์ต่อประเทศสมาชิกและองค์การยูเนสโก ในการสร้างหลักประกันของประเทศด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ความเป็นพลเมืองโลก และสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของการประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและการบูรณาการเทคโนโลยีในการศึกษา รวมทั้งยังเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีโลก ที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการใช้ทรัพยากรองค์ความรู้ที่เป็นจุดแข็งของประเทศ มาเป็นเครื่องชี้สำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๐๓๐

๔.๒ ประเทศไทยตระหนักถึงประเด็นท้าทายของโลกด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และพร้อมสนับสนุนข้อริเริ่มขององค์การยูเนสโกด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่เน้นการสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือด้านการศึกษาสีเขียว (Greening Education Partnership) ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศขององค์การยูเนสโก (UNESCO Associated School Network: ASPnet) ซึ่งมีอยู่แล้วในประเทศไทย รวมถึงการมีส่วนร่วมของเยาวชน เพื่อเป็นช่องทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๓ ประเทศไทยส่งเสริมข้อริเริ่มจากการประชุมสุดยอดการพลิกโฉมการศึกษา (Transforming Education Summit 2022) ที่เน้นการจัดตั้งศูนย์กลางการรวบรวมข้อมูลความรู้ของเป้าหมายที่ ๔ (SDG 4 Knowledge Hub) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลัก ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ “สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านการศึกษาที่เป็นปัจจุบัน

ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข รวมทั้งข้อริเริ่มเชิงนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพลิกโฉมการศึกษาในโลกดิจิทัล ทั้งนี้ การรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจะเอื้อประโยชน์ให้กับประเทศไทย ในการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีกับประเทศสมาชิกผ่านแพลตฟอร์ม SDG 4 Knowledge Hub

๔.๔ ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในสภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการสารนิเทศเพื่อปวงชน สภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยโครงการระหว่างชาติเพื่อพัฒนาการสื่อสาร และ สภาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศในการพัฒนาสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ในด้านการส่งเสริม การเข้าถึงข้อมูลและความรู้อย่างเท่าเทียม รวมทั้งการรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสารและสื่อบนพื้นฐานของจริยธรรม และความปลอดภัย โดยจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งรวมถึงภาคประชาสังคม ชุมชน และ สื่อต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างความรู้และการปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การสร้างสังคมสำหรับทุกคน ที่อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

“ไม่มี”

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“ไม่มี”

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

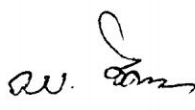
“ไม่มี”

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบสรุปผลการประชุมสมัยสามัญ ขององค์การยูเนสโก ครั้งที่ ๔๒ (42nd Session of UNESCO General Conference: GC)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก 

(เพิ่มพูน ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๖๔๖ ต่อ ๑๒๑ (นางสาวสรินุณพัชร ธรรมบุศย์)

โทรสาร ๐ ๒๖๘๑ ๐๙๕๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dsiripak@gmail.com